

Datu valsts inspekcija

Datu valsts inspekcijas veiktās pārbaudes 2022. un 2023. gadā

Datu valsts inspekcijas
Uzraudzības nodaļas juriskonsultes
Inga Sazonova un Ketija Žubure

Programma

- **10.00 – 10.35**

Statistika par veiktajām pārbaudēm

Inspekcijas piemērotie korektīvie līdzekļi un lēmumi (APL)

- **10.35 – 10.45**

Kafijas pauze

- **10.45 – 11.15**

Personas datu aizsardzības pārkāpumi un to izvērtēšana

Inspekcijas piemērotie korektīvie līdzekļi un lēmumi (AAL)

- **11.15 – 11.30**

Q & A

Statistika par 2022. gadu

Datu valsts inspekcija

Veiktās pārbaudes:

- Datu subjektu sūdzības – 708:
  - sociālo tīklu vietnes – 191
  - videonovērošana – 136
  - publisko tiesību subjektu veikta personas datu apstrāde – 82
  - datu subjekta tiesību īstenošana – 56
  - bērnu personas datu apstrāde – 30
  - ārpustiesas parādu piedzinēji – 28
  - Īpašu kategoriju datu apstrāde – 21
  - u.c.
- Paziņojumi par personas datu aizsardzības pārkāpumiem – 88
- Trešo personu sniegtas ziņas vai pēc iestādes iniciatīvas – 69

Piemērotie korektīvie līdzekļi – 234

Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma procesā:

- Par Datu regulas pārkāpumiem – 9
- Par informācijas nesniegšanu Inspekcijai - 6

Statistika par 2023. gadu

Datu valsts inspekcija

Veiktās pārbaudes:

- Datu subjektu sūdzības – 789:
  - sociālo tīklu vietnes – 226
  - videonovērošana – 165
  - publisko tiesību subjektu veikta personas datu apstrāde – 67
  - datu subjekta tiesību īstenošana – 65
  - ārpustiesas parādu piedzinēji – 29
  - bērnu personas datu apstrāde – 26
  - Īpašu kategoriju datu apstrāde – 21
  - u.c.
- Paziņojumi par personas datu aizsardzības pārkāpumiem – 78
- Trešo personu sniegtas ziņas vai pēc iestādes iniciatīvas – 48

Piemērotie korektīvie līdzekļi – 192

Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma procesā:

- Par Datu regulas pārkāpumiem – 4
- Par informācijas nesniegšanu Inspekcijai - 5

Inspekcijas veikto pārbaužu un uzraudzības stratēģija

Datu valsts inspekcija

Inspekcijas veiktā personas datu aizsardzības uzraudzība:

- Datu subjektu sūdzību izskatīšana
- Preventīva sektoru pārbaužu veikšana (e-komercijas platformas, telemārketinga joma u.c.)
- Personas datu aizsardzības pārkāpumu izmeklēšana

Inspekcija veic pārbaudes, piemēro korektīvos līdzekļus un pieņem lēmumus:

- Administratīvā procesa ietvaros (APL) un
- Administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros (AAL)

Pārbaužu stratēģija:

- Veiktā datu apstrāde skar plašu datu subjektu skaitu, t.sk., pārrobežu pārbaudes
- Ietekmētie datu subjekti ir mazāk aizsargātā sabiedrības daļa (bērni, seniori, cilvēki ar īpašām vajadzībām)
- Tiek apstrādāti īpašu kategoriju personas dati (veselības dati u.c.)
- Jomas, kurās Inspekcija ir izstrādājusi rekomendācijas, vadlīnijas un uz kurām ir pastiprināti vērsusi sabiedrības uzmanību

Personas datu prettiesiska nodošana

Datu valsts inspekcija

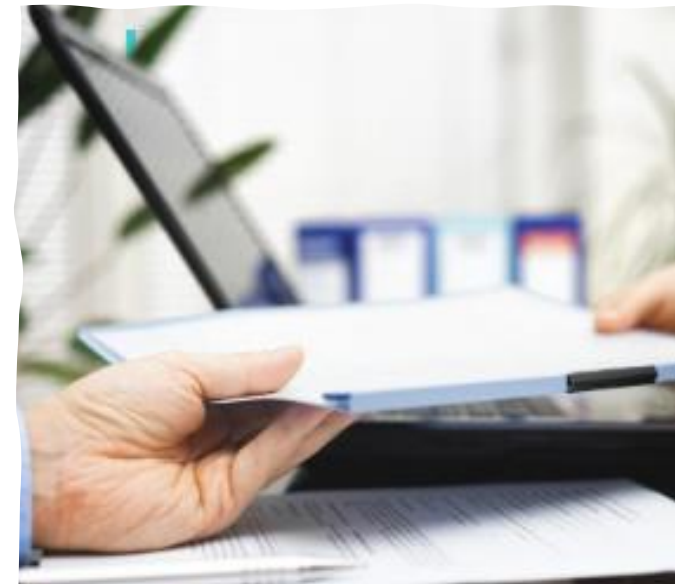
Pārzinis: Zvērināts advokāts (A) un zvērinātam advokātam piederošs uzņēmums (B)

Būtība: Zvērināts advokāts (A), pārstāvot klienta intereses tiesvedībā, no tiesvedības dokumentiem izguva Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) sagatavotu izziņu par četrām personām, kura bija izsniegta, pamatojoties uz cita zvērināta advokāta pieprasījumu. Izziņā bija norādīti personu vārdi, uzvārdi, personas kodi un personu savstarpējā radniecība. Minēto izziņu zvērināts advokāts izmantoja viņam piederošā uzņēmuma (B) tiesvedībā, kurā kā lietas dalībnieki ir divas no četrām izziņā norādītajām personām, pievienojot to kā prasījumu pamatojošu dokumentu

Pārbaude: Zvērināts advokāts pierādījumus var iegūt patstāvīgi. Konkrētajā lietā, ja uzņēmumam (B) bija nepieciešams pierādīt divu personu savstarpējo radniecību un pierādījumu iesniegt tiesā, tad zvērināts advokāts varēja patstāvīgi vērsties PMLP, kura, izvērtējot pieprasījumu, t.sk. datu iegūšanas mērķi, izsniegtu attiecīga satura izziņu. Iesniedzot citā tiesvedībā dokumentu, kas satur arī trešo personu, ne tikai lietas dalībnieku, personas datus, šie dati pēc noklusējuma kļūst pieejami arī citas tiesvedības dalībniekiem

Pārkāpums: Pārkāpts Datu regulas 5.panta 1. punkta a) un f) apakšpunkts, kā arī datu apstrāde notika bez Datu regulas 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamatojuma

Korektīvais līdzeklis: Abiem pārziņiem izteikts rājiens

Personu apliecinošu dokumentu glabāšana

Datu valsts inspekcija

Pārzinis un apstrādātājs: Kreditēšanas uzņēmums (pārzinis), mazumtirdzniecības veikals (apstrādātājs)

Būtība: mazumtirdzniecības veikala datoros tiek glabātas klientu personu apliecinošu dokumentu kopijas, kuras ir brīvi pieejamas ikvienam veikala darbiniekam

Pārbaude: Pārbaudes ietvaros tika konstatēts, ka mazumtirdzniecības veikals, tirgojot preces, piedāvā ar sava sadarbības partnera starpniecību preces iegādāties līzīngā. Līzīngā pieteikuma aizpildīšanai, klients veikala darbiniekam uzrāda personu apliecinošu dokumentu, kurš tika ieskenēts un papīra formātā vēlāk nosūtīts uz biroju.

Pārbaudes veikšanas brīdī veikalā bija mainījies process un personu apliecinošo dokumentu kopijas bija augšupielādētas kreditēšanas uzņēmuma sistēmā. Veicot veikala datora pārbaudi, tika konstatēts, ka datoros nav izdalīti atsevišķi lietotāju profili un ikvienam veikala darbiniekam ir brīvi pieejama uz datora darbvirsmas esoša mape ar personu apliecinošiem dokumentiem, turklāt šie dokumenti datorā glabājās pēc to apstrādes mērķa (līzīngā pieteikuma noformējuma)

Pārkāpums: Datu apstrāde notika bez Datu regulas 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamatojuma

Korektīvais līdzeklis: Uzlikts pienākums pārtraukt personu apliecinošu dokumentu kopiju apstrādi, aktualizēt ieviestos tehniskos un organizatoriskos pasākumus

Bērnu personas datu apstrāde izglītības iestādē

Datu valsts inspekcija

Pārzinis: Pašvaldība (izglītības iestāde) un pedagogs

Būtība: izglītības iestādes pedagogs savā personīgajā sociālā tīkla profilā publicē audzināmās klases bildes, kurās bērni ir redzami dažādās aktivitātēs

Pārbaude: Izglītības iestāde sociālajā tīklā ir izveidojusi lapu, kurā tiek publicēti dažādi ieraksti, t.sk. dažādas fotogrāfijas no aktivitātēm. Bērnu likumiskie pārstāvji ir snieguši pārzinim piekrišanu bērnu personas datu apstrādei (publicēšanai) dažādos informācijas avotos, piemēram, izglītības iestādes mājas lapā vai tās sociālā tīkla lapā. Bērnu fotogrāfijas no dažādām klases aktivitātēm klases audzinātājs publicēja arī savā personīgajā sociālā tīkla profilā. Pašvaldība kļūdaini uzskatīja, ka bērnu likumisko pārstāvju piekrišana datu apstrādei (publicēšanai) ir attiecināma arī uz pedagogu veikto datu apstrādi.

Konkrētajā gadījumā bija konstatēts, ka pedagoga veiktajai datu apstrādei (bērnu fotogrāfiju publicēšanai savā personīgajā sociālā tīkla profilā) ir nepieciešama atsevišķa bērnu likumisko pārstāvju piekrišana, jo ir divi dažādi pārziņi

Pārkāpums: Datu regulas 5.panta 1. punkta a) apakšpunkts, datu apstrāde notika bez Datu regulas 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamatojuma

Korektīvais līdzeklis: abiem pārziņiem izteikts rājiens un uzlikti pienākumi tiesiskas datu apstrādes nodrošināšanai

Datu valsts inspekcija

Videonovērošana darba vietā

Pārzinis: Valsts pārvaldes iestāde

Būtība: Darba devējs veic personas datu apstrādi videonovērošanas veidā, novērojot darbinieku darba galdus un monitorus, kā arī apkalpojamos klientus. Veicot videoierakstu, bija ierakstīts arī audio

Pārbaude: Personas datu apstrādi videonovērošanas veidā darba devējs pamatoja ar Datu regulas 6.panta 1.punkta e) apakšpunktu, lai mazinātu korupcijas risku iestāšanās varbūtību un nodrošinātu faktu pārbaudi, ja tiktu saņemta informācija par iespējamu pārkāpumu. Tāpat netika izslēgta iespēja, ka videonovērošanas rezultātā iegūtie dati tiks izmantoti citam, nedefinētam mērķim, proti, konstatējot noziedzīgu nodarījumu pret īpašumu. Inspekcija konstatēja, ka pēc būtības, zinot par videonovērošanu, korupcijas darbības var tikt veiktas ārpus kabineta.

Inspekcija secināja, ka korupcijas apkarošanas jomā nepastāv normatīvie akti, kas tieši paredz vai satur vispārīgo regulējumu par nepieciešamību veikt videonovērošanu valsts iestāžu darba telpās.

Vienlaikus darba telpu videonovērošanas rezultātā nodarītais personas privātuma aizskārums, viņu novērojot visu darba laiku, ir krietni lielāks nekā gūtais rezultāts, tādējādi attiecīgo nolūku – korupcijas risku mazināšana – var sasniegt ar citiem pasākumiem un darbībām, kas neietver personas datu apstrādi vispār vai mazākā apjomā.

Pārkāpums: Pārkāpts Datu regulas 5.panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts, datu apstrāde notika bez Datu regulas 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamatojuma

Korektīvais līdzeklis: rājiens, kā arī uzlikts pienākums pārtraukt videonovērošanu darba telpās un izdzēst videonovērošanas rezultātā iegūtos datus

Coffee break

Programma

- **10.00 – 10.35**

Statistika par veiktajām pārbaudēm

Inspekcijas piemērotie korektīvie līdzekļi un lēmumi (APL)

- **10.35 – 10.45**

Kafijas pauze

- **10.45 – 11.15**

Personas datu aizsardzības pārkāpumi un to izvērtēšana

Inspekcijas piemērotie korektīvie līdzekļi un lēmumi (AAL)

- **11.15 – 11.30**

Q & A

Personas datu aizsardzības pārkāpumi: Atbilstība Datu regulas prasībām

Datu valsts inspekcija

Datu regulas pamatprasības:

- 4. panta 12. punkts – «**drošības pārkāpums**, kura rezultātā notiek nejauša vai nelikumīga nosūtīto, uzglabāto vai citādi apstrādāto personas datu iznīcināšana, nozaudēšana, pārveidošana, neatļauta izpaušana vai piekļuve tiem»
- 32. pants – **Apstrādes drošība**, t.sk., tehnisko un organizatorisko pasākumu piemēri
- 33. pants – **Paziņošanas pienākums Inspekcijai** par datu apstrādes pārkāpumu, ja tas var radīt risku datu subjekta tiesībām un brīvībām
- 34. pants – Paziņošanas pienākums datu subjektiem

- 24. pants – Pārziņa atbildība
- 25. pants – Integrēta datu aizsardzība un datu aizsardzība pēc noklusējuma

* *EDAK Pamatnostādnes (01/2021 par personas datu aizsardzības pārkāpumu paziņošanu – piemēri, u.c.)*

Datu aizsardzības paziņojuma iesniegšana Inspekcijai

Datu valsts inspekcija

- Datu regula paredz prasības un nosacījumus
- Veidlapa pieejama Inspekcijas mājaslapā
(<https://www.dvi.gov.lv/lv/personas-datu-apstrades-aizsardzibas-parkapuma-pazinojuma-iesniegsana>)
- Inspekcija var pieprasīt papildu informāciju

The screenshot shows a web browser window displaying a form for reporting a data protection violation. The form is titled "Paziņojums par personas datu aizsardzības pārkāpumu" and is provided by the "Datu valsts inspekcija". The form is structured as follows:

- 1. Informācija par pārzini**
  - 1.1 Kontaktinformācija**
    - Organizācijas nosaukums
    - PVN reģistrācijas numurs
    - Pasta adrese *
    - Iesniedzējs
      - pilnvarotā persona
      - paraksttiesīgā persona
      - * Jānorāda vai iesniedzējs ir pilnvarotā vai paraksttiesīgā persona
    - Iesniedzējs (vārds uzvārds) *
    - Atbildīgā kontaktpersona (vārds uzvārds) *
    - Atbildīgās personas amats *
    - Elektroniskā pasta adrese *
    - Tālruņa numurs *
  - 2. Laika grafiks**
    - Pārkāpuma konstatēšanas datums *

Personas datu aizsardzības pārkāpumi: Inspekcijas konstatētie pārkāpumi

Datu valsts inspekcija

Saņemtā informācija par (iespējamu) datu aizsardzības pārkāpumu

- Pārziņa iesniegts paziņojums
- Trešās personas (t.sk. publiskas iestādes, apvienības) iesniegums par iespējamu datu aizsardzības pārkāpumu
- Datu subjekta sūdzībā ietvertā informācija

Datu aizsardzības pārkāpumu veidi

- Konfidencialitāte (neatļauta izpaušana vai piekļuve)
- Integritāte (notikušas izmaiņas)
- Pieejamība (zaudēti vai iznīcināti dati)

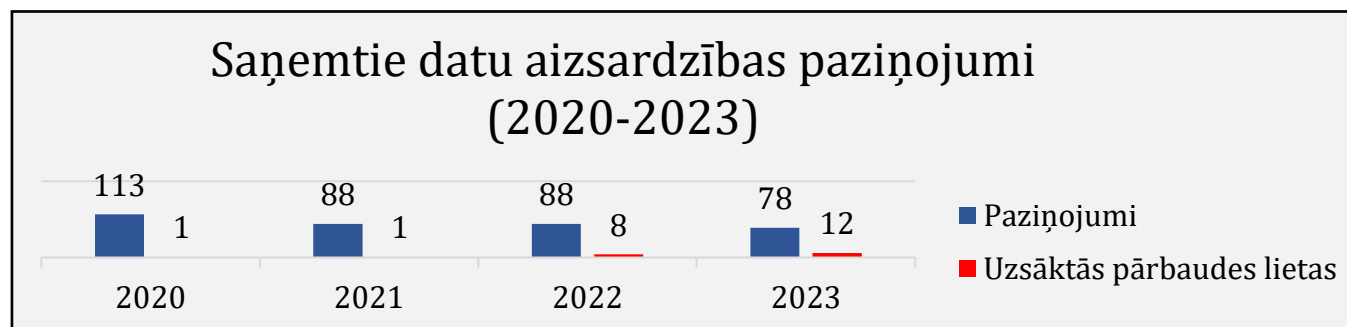

Personas datu aizsardzības pārkāpumu izvērtēšana

Datu valsts inspekcija

- Katra gadījuma **individuāla izvērtēšana**
  - Pārziņa rīcības atbilstība Datu regulas prasībām – iesniegtās informācijas pilnīgums; pārkāpuma veids, cēlonis un sekas; risku novērtējums attiecībā uz pārkāpuma smagumu un atkārtosanos nākotnē, ieviestie drošības pasākumi
  - Papildu informācijas pieprasīšana
  - Pēc nepieciešamības – saziņa ar datu subjektu, IT atbalsta piesaiste, sadarbība ar citām uzraudzības iestādēm pārrobežu lietās
- **Iespējamie scenāriji:**
  - Saņemtās informācijas izvērtēšana, neuzsākot pārbaudi
  - Pārbaudes lietas uzsākšana par datu aizsardzības pārkāpumu
- Korektīvā līdzekļa piemērošana
  - 2023. gadā – tikai vienā gadījumā, naudas sodi līdz šim nav piemēroti

Sīkdatņu izmantošana tīmekļvietnē bez tiesiska pamata

Datu valsts inspekcija

Pārzinis: Uzņēmums, kas nodarbojas ar e-komerciju

Būtība: Tiek izmantotas sīkdatnes dažādiem nolūkiem bez atbilstoša tiesiskā pamata (piekrišanas)

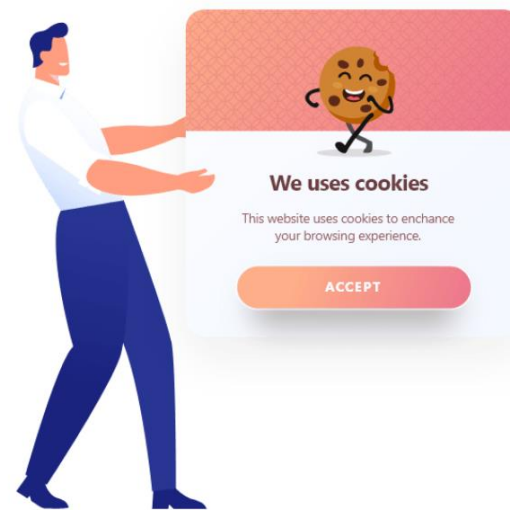
Pārbaude: Inspekcija uzsāka preventīvo sektora pārbaudi, kuras ietvaros konkrētajā tīmekļvietnē tika konstatēti Datu regulas un Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma pārkāpumi. Neskatoties uz atkārtotiem aicinājumiem, uzņēmums vairāku mēnešu garumā nenovērsa konstatētos trūkumus attiecībā uz sīkdatņu izmantošanu.

Tika konstatētas būtiskas nepilnības gan informatīvajā banerī, izvēlētajā tehniskajā risinājumā un piekrišanas iegūšanas mehānismā, gan arī Sīkdatņu politikā, t.sk. lietotājiem nebija pieejama visaptveroša un skaidra informācija par izmantoto sīkdatņu veidiem un mērķiem, un vairākas sīkdatnes tika izmantotas bez atbilstoša tiesiskā pamata un bez patiesas iespējas tām piekrist/atteikties.

Lietas izskatīšanas laikā trūkumi joprojām nebija novērsti.

Pārkāpums: Pārkāpts Datu regulas 5. panta 1.punkta a) un b) apakšpunkts, 5. panta 2. punkts, 6. panta 1.punkts, 12. panta 1. punkts, 13. pants un ISPL 7.¹ panta pirmā daļa

Korektīvais līdzeklis: administratīvais naudas sods 20 000 euro

Personas datu apstrāde bez piekrišanas

Datu valsts inspekcija

Pārzinis: Uzņēmums, kas sniedz fotografēšanas pakalpojumus

Būtība: Fotografējot izklaides vietas apmeklētājus, piekrišana fotografēšanai netiek iegūta un pārzinis rīkojas pretēji viņa izstrādātajos personas datu apstrādes noteikumos noteiktajai kārtībai

Pārbaude: Pārzinis, kurš nodarbojas ar fotoattēlu uzņemšanu un pārdod iegūtos fotoattēlus datu subjektiem, Personas datu apstrādes noteikumos noteicis, ka visiem klientiem tiek izsniegts priekšmets, kurš, atkarībā no tā krāsas, liecina par to, vai persona vēlas vai nevēlas tikt fotografēta. Ja persona vēlas, lai viņu fotografē, tad pēc kāda laika tā var pieiet pie pārziņa darbinieka un iegādāties tās fotogrāfijas, kurā persona ir redzama. Inspekcija konstatēja, ka praksē Personas datu apstrādes noteikumi attiecībā uz priekšmeta izsniegšanu nedarbojas, jo klientiem tie netiek izsniegti un fotogrāfs fotografē ikvienu personu, kura pirmšķietami pauž vēlmi būt nofotografētai, piemēram, skatās uz fotogrāfu vai uzsmaida.

Inspekcija secināja, ka pārzinis veica un turpina veikt datu subjektu personas datu apstrādi (fotoattēlu iegūšanu, glabāšanu), balstoties uz tiesisko pamatu, kas neatbilst Datu regulas prasībām par derīgas piekrišanas iegūšanu.

Tāpat Inspekcija secināja, ka pārzinis ir sniedzis datu subjektiem vispārīgu informāciju par personas datu apstrādi, taču nav veicis atbilstošus pasākumus, lai pilnvērtīgi īstenotu datu subjektu tiesības atbilstoši Datu regulas 12. panta 1. punkta prasībām – t.i., nav nodrošinājis datu subjektiem skaidras, saprotamas un precīzas informēšanas pienākuma izpildi attiecībā uz datu apstrādi.

Pārkāpums: Pārkāpts Datu regulas 5. panta 1.punkta a) apakšpunkts, 6. panta 1.punkts un 7.pants

Korektīvais līdzeklis: administratīvais naudas sods 1 000 euro

Personas identitātes pārbaude I

Datu valsts inspekcija

Pārziņa darbības joma: Uzņēmums, kas nodarbojas ar telekomunikācijas pakalpojumu sniegšanu, attīstot pakalpojumu klāstu, sāka piedāvāt līguma noslēgšanu attālināti. Lai izvēlētais pakalpojums klientam būtu pieslēgts, klientam bija jāievada savs vārds, uzvārds, personas kods un kontaktinformācija, kā arī jāapstiprina sava identitāte, izmantojot internetbanku piedāvātos autentifikācijas rīkus. Tomēr pēdējā soļa neizpilde nebija šķērslis, lai personai pakalpojumu nepieslēgtu un neizrakstītu rēķinus

Sūdzības būtība: Inspekcija saņēma sūdzību, kurā iesniedzēja informēja, ka parādu ārpustiesas parāda piedziņas uzņēmums sāka parāda piedziņu no viņas mājas, kura ir nepilngadīga.

Tika noskaidrots, ka, piesakot pakalpojumu, bija izmantots mājas vārds un uzvārds, bet citas, pilngadīgas personas, personas kods. Vienlaikus tika noskaidrots, ka konkrētais līgums nebija no klienta puses apstiprināts, pakalpojums bija nodrošināts un bija izrakstīti rēķini, kuri arī nebija apmaksāti, līdz ar to parādsaistības bija nodotas ārpustiesas parādu piedziņas uzņēmumam

Personas identitātes pārbaude II

Datu valsts inspekcija

Pārbaude: Inspekcijas amatpersonas pārbaudes ietvaros konstatēja, ka uzņēmums tik tiešām nodrošināja pakalpojumu arī gadījumos, kad klients nav apstiprinājis savu identitāti, kā arī šiem klientiem regulāri tika izrakstīti rēķini par pakalpojumu apmaksu.

Vienlaikus Inspekcijas amatpersonas konstatēja, ka uzņēmums, saņemot jauna klienta pieteikumu, salīdzina pieteikumā esošos datus ar uzņēmuma datu bāzē esošajiem vēsturiskajiem datiem. Konstatējot, ka klients agrāk bija uzņēmuma klients, līguma projektā tiek iekļauti nevis pieteikumā norādītie dati (piemēram, kontaktinformācija), bet gan uzņēmuma rīcībā esošie vēsturiskie dati

Pārkāpums: Tika konstatēts, ka pārzinis pārkāpa Datu regulas 5.panta 1. punkta a), b), d), e) un f) apakšpunktu, datu apstrāde notika bez Datu regulas 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamatojuma

Korektīvais līdzeklis: administratīvais naudas sods 1 200 000 *euro*

INB: Par šo Inspekcijas lēmumu notiek tiesvedība

2024. gada tendences

- **Piekļuve datu bāzēm un dažādu ziņu pārbaudes tajās**

Ir būtiski pieaudzis pārbaužu skaits, kurās darbinieks, kuram ir piekļuve dažādām datu bāzēm (piemēram, E-veselība, Fizisko personu reģistrs) pārbauda datus bez pirmšķietama tiesiskā pamata

- **Viedās tehnoloģijas ikdienas dzīvē**

Attīstoties tehnoloģijām, ir būtiski pieaugusi viedo tehnoloģiju (piemēram, videonovērošanas kameras, viedās zvana pogas) pieejamība. Šīs tehnoloģijas nereti ir aprīkotas arī ar audio ieraksta veikšanas funkciju

Q & A

Datu valsts inspekcija

- Vai cilvēki ir palikuši apzinīgāki datu apstrādes jautājumos?
- Vai pārskata periodā tika piemērots kaut viens naudas sods valsts amatpersonai?
- Kādas būs Datu valsts inspekcijas 2024. gadā paredzēto tematisko pārbaužu prioritātes?

*Vairāk atbilžu uz
biežākajiem
jautājumiem atrodamas
Inspekcijas mājaslapā:
www.dvi.gov.lv*

Datu valsts inspekcija

Paldies par uzmanību!

